

Література

1. Григоров О. Конвенційні стандарти відповідальності повітряного перевізника та законодавча практика України / О. Григоров // Український щорічник міжнародного права. – 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Ushchmp/2008/sections-/2008-2IL_practice_of_Ukraine.pdf.
2. Онищенко О. А. Тенденції розвитку міжнародного повітряного законодавства / О. А. Онищенко // Держава та регіони. – Серія «Право». – 2012. – № 1. – С. 241.
3. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3393-17/page>.

УДК 347:347.4(043.2)

Чубенко О. А., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ НАЙМУ ЦИВІЛЬНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН

Найм (оренда) повітряного судна містить ряд особливостей порівняно із загальними положеннями про найм транспортних засобів. Проте в науковій літературі практично не висвітлюється ця проблематика - автори зазвичай лише коментують відповідні положення про найм транспортних засобів, які містяться у ЦК України, згадуючи при цьому, що повітряне судно також може бути предметом договору найму транспортного засобу.

Відповідно до ч. 1 ст. 798 Цивільного кодексу України (далі - ЦК) предметом договору найму можуть бути повітряні, морські, річкові судна, наземні самохідні транспортні засоби тощо [1, с. 230]. Дана стаття ЦК не дає визначення транспортного засобу. Але відповідно до п. 79 ч. 1 ст. 1 Повітряного кодексу України (далі – ПК) повітряним судном є апарат, що підтримується в атмосфері у результаті його взаємодії з повітрям, відмінної від взаємодії з повітрям, відбитим від земної поверхні [2, с. 12]. Поняття має суто технічний характер і не надає правових характеристик повітряного апарату.

Повітряні судна поділяються на цивільні та державні. Саме таку класифікацію повітряних суден містить ПК України від 19.05.2013 р. Цивільне повітряне судно - це повітряне судно, що не належить до державних повітряних суден. Повітряне судно є державним, якщо воно застосовується у військовій, митній та прикордонній службі, службі

цивільного захисту в органах внутрішніх справ України, вважаємо, що і цивільні і державні повітряні судна можуть бути предметом договору найму оскільки на нормативному рівні не встановлено обмежень щодо можливості передачі цих суден в оренду.

Стаття 39 ПК встановлює реєстрацію цивільних повітряних суден. Внесення повітряного судна до реєстру визначає його національну належність до України. Повітряне судно може бути зареєстроване за умови, що вони: є власністю юридичної особи або фізичної особи резидента; отримується експлуатантом України в оренду чи у лізинг нерезидента. Найм екіпажу передбачає обслуговування повітряного судна, а відтак виникає потреба у конкретизації в договорі прав та обов'язків екіпажу, його трудових відносин із наймодавцем. Льотна придатність підтверджується сертифікатом відповідного зразка, що видається уповноваженим органом з питань цивільної авіації. Якщо повітряне судно не відповідає вимогам льотної придатності, це є підставою для видачі дозволу на виконання польотів [2, с. 40]. Відтак, на таких повітряних судах не дозволяється здійснювати перевезення багажу, вантажу, виконувати авіаційні роботи за плату, наймом і т.д. Авіаційний перевізник, який виконує перевезення пасажирів та/або вантажу за плату та/або за наймом, повинен мати ліцензію, яка видається уповноваженим органом з питань цивільної авіації. Припинення договору оренди чи лізингу повітряного судна є підставою виключення повітряного судна з Державного реєстру цивільних повітряних суден України [3, с. 13].

Отже, на мою думку, застосування положень ЦК до найму повітряних суден має певну специфіку: - виникає потреба в особливому порядку експлуатації повітряного транспорту (уповноважений орган з питань цивільної авіації, - наразі Державна авіаційна служба України); - є нагальна потреба у формуванні уніфікованого законодавства цивільної авіації. В свою чергу, слід виокремити в ПК розділ, яким би врегульовувалося питання найму повітряного судна.

ПК України теж повинен містити відповідні законодавчі положення щодо особливостей найму повітряного судна, оскільки на даний час відносини найму повітряного судна належним чином на рівні спеціального законодавства не врегульовані.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 798.
2. Повітряний кодекс України від 01.09.2013 р. № 2755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14. – Ст. 1.
3. Дзера О. В. Цивільне право України. Особлива частина / О. В. Дзера. – К.: Юрінком-Інтер. – 2015. – № 5. – С. 13.